

دانشگاه علوم پزشکی تهران

دانشکده پرستاری و مامایی

عنوان:

طراحی و روانسنجی ابزار مدیریت رفتارهای جنسی افراد مبتلا به اختلال طیف

اوتیسم: یک مطالعه ترکیبی اکتشافی متوالی

پایان نامه برای دریافت درجه دکتری تخصصی (PhD)

بهداشت باروری

نگارنده:

مژگان مسعودی

استاد راهنما:

دکتر راضیه معصومی

دکتر محمد عفت پناه

استاد مشاور:

دکتر علی منتظری

دکتر نیلا لویجی براگازی

چکیده

مقدمه و هدف: اختلال طیف اوتیسم (ASD) یک نقص رشد عصبی است که مهارت‌ها و ارتباطات اجتماعی را مختل می‌کند. ناتوانی در درک قوانین و هنجارهای اجتماعی و کنترل هیجان و احساسات منجر به شیوع رفتار جنسی نامناسب و مشکل‌زا در مبتلایان ASD شده است. بنا بر ضرورت هدایت و کنترل صحیح رفتارهای جنسی و پیشگیری از آسیب‌های روانی اجتماعی مبتلایان ASD، مطالعه حاضر با هدف طراحی و اعتبار‌یابی ابزار اختصاصی سنجش مهارت والدین در مدیریت رفتارهای جنسی افراد ASD انجام شد.

روش پژوهش: مطالعه حاضر یک مطالعه ترکیبی اکتشافی متوالی از نوع طراحی ابزار است که در دو

مرحله کیفی و کمی در سال ۹۹-۱۳۹۷ در مراکز آموزشی و توانبخشی و انجمن اوتیسم ایران انجام شد که ابتدا در مرحله کیفی مطالعه، به منظور طراحی گویه‌ها، ۳۱ جلسه مصاحبه انفرادی نیمه ساختارمند با ۲۰ نفر از والدین و ۱۱ نفر از مطلعان کلیدی (به مدت ۴۵ ساعت و ۱۷ دقیقه) و دو جلسه بحث گروهی متمرکز با مشارکت ۷ نفر از والدین و ۷ نفر از مطلعان کلیدی برگزار گردید و داده‌ها با رویکرد تحلیل محتوای قراردادی مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. در مرحله کمی مطالعه، روایی محتوا و روایی صوری بترتیب با مشارکت ۱۳ نفر از متخصصان و ۲۰ نفر از والدین و روایی سازه ابزار، با تکمیل نسخه الکترونیکی پرسشنامه به روش آنلاین توسط ۱۶۰ نفر از والدین فرزندان ASD ساکن در استانهای مختلف کشور، مورد بررسی قرار گرفت. پایایی ابزار نیز به دو روش همسانی درونی با شاخص آلفای کرونباخ و همسانی درون طبقه‌ای ارزیابی گردید.

یافته‌ها: بر اساس نتایج مرحله کیفی، ۳ درون‌مایه شامل شناسایی و ارزیابی رفتار جنسی، رویارویی با رفتار جنسی و تصحیح نظام‌مند رفتار جنسی پدیدار گردید. بر اساس نتایج تحلیل محتوای مصاحبه‌ها و مرور وسیع متون، ابزار اولیه با ۴۲ گویه طراحی شد که پس از انجام روایی محتوا و روایی صوری ابزار، تعداد گویه‌ها به ۳۲ گویه تقلیل یافت. نتایج تحلیل عاملی اکتشافی نشان داد که ابزار با ۲۶ گویه در ۵ عامل شامل مهارت اصلاح نظام‌مند رفتار جنسی (۹ گویه)، مهارت ارزیابی رفتار جنسی (۳ گویه)، مهارت شناسایی رفتار جنسی (۶ گویه)، مهارت خودکارآمدی در هدایت رفتار جنسی (۴ گویه) و مهارت رویارویی با رفتار جنسی (۴ گویه) با پوشش ۶۰/۲۲۳ درصد از واریانس، دارای روایی سازه مطلوبی است. ضریب آلفای کرونباخ برای ۵ عامل به ترتیب ۰/۸۵۴، ۰/۹۰۵، ۰/۸۵۱، ۰/۷۷۲، ۰/۶۲۳ و درکل ابزار ۰/۸۸۳ بود. ضریب همبستگی درون طبقه‌ای ابزار ۰/۹۱۸ بود که نشان‌دهنده ثبات ابزار (آزمون-باز آزمون) مطالعه حاضر است.

نتیجه‌گیری: ابزار طراحی شده مدیریت رفتارهای جنسی فرزندان با اختلال طیف اوتیسم (PARSS-ASD) ابزاری روا و پایا است که علاوه بر سنجش مهارت والدین می‌تواند در ارزیابی اثربخشی مداخلات انجام شده و ارتقاء برنامه‌های آموزشی، مشاوره‌ای و توانبخشی مرتبط با مدیریت رفتارهای جنسی افراد ASD تاثیرگذار باشد.

کلمات کلیدی: اوتیسم؛ رفتار جنسی؛ مدیریت رفتار؛ روانسنجی ابزار؛ والدین

**Teheran University of Medical Sciences
School of Nursing and Midwifery**

Title:

**Design and Psychometrics of Sexual Behavior
Management Tools for People with Autism
Spectrum Disorder: A Sequential Exploratory Study**

**A thesis submitted as partial fulfillment of the requirements for Doctor of Philosophy
(Ph.D) Degree
in
Reproductive Health**

**By
Mojgan Masoudi**

**Supervisor
Dr. Raziye Maasoumi
Dr. Mohamad Effatpanah**

**Consultants
Dr. Ali Montazeri
Dr. Nicola Luigi Bragazzi**

2022

Abstract

Introduction & Objective: Autism Spectrum Disorder (ASD) is a neurodevelopmental disorder that impairs social skills and communication. Inability to understand social rules and norms and to control emotions and feelings has led to the prevalence of inappropriate and problematic sexual behavior in ASD patients. Due to the need to properly guide and control sexual behaviors and to prevent psychosocial injuries in patients with ASD, the present study was conducted to design and validate a specific tool to assess parents' skills in managing sexual behaviors of people with ASD.

Research Method: The present study is a sequential combined exploratory study of instrument design type. The study was conducted in two qualitative and quantitative stages in educational and rehabilitation centers and the Autism Association of Iran from 2018 to 2021. First, in the qualitative stage of the study, in order to design the items, 31 semi-structured individual interview sessions were held with 20 parents and 11 key informants, and a focus group discussion session was held with the participation of 7 parents and 7 key informants. The data were analyzed using the contractual content analysis approach. In the quantitative stage of the study, content validity and face validity were completed with the participation of 13 experts and 20 parents respectively, and instrumental validity by completing the electronic version of the questionnaire online by 160 parents of ASD children living in different provinces. The reliability of the instrument was evaluated by two methods of internal consistency with Cronbach's alpha index and intra-class homology.

Results: Based on the results of the qualitative stage, 3 themes including identification and evaluation of sexual behavior, coping with sexual behavior and systematic correction of sexual behavior emerged. Based on the results of content analysis of the interviews and extensive review of the texts, the primary tool was designed with 42 items, and, after reducing the content validity and face validity of the tool, the number of the items was reduced to 32 items. The results of exploratory factor analysis showed that the tool with 26 items in 5 factors including systematic sexual behavior correction skills (9 items), sexual behavior assessment skills (3 items), sexual behavior recognition skills (6 items), self-efficacy skills in guiding sexual behavior (4 items) and sexual behavior coping skills (4 items), with coverage of 60.223% of variance, has a favorable construct validity. Cronbach's alpha coefficient for the 5 factors was 0.854, 0.905, 0.851, 0.772, and 0.623 respectively, and it was 0.883 in the whole instrument. The stability of the questionnaire using intra-class correlation coefficient (test-re-test) also showed the optimal reliability of the instrument.

Conclusion: The designed tool for managing the sexual behaviors of individuals with autism spectrum disorder is a valid and reliable tool that, in addition to measuring parents' skills, can be used to evaluate the effectiveness of interventions and improve educational and counseling programs related to management of sexual behaviors in people with ASD.

Keywords: autism; sexual behavior; behavior management; instrument psychometrics; parents